

Magnetogram ni avtoriziran!

MAGNETOGRAM
IZJAVE PREDSEDNIKA VLADE RS JANEZA JANŠE
PO SESTANKU PREDSEDNICE IN PREDSEDNIKOV TER VODIJ POSLANSKIH SKUPIN
PARLAMENTARNIH STRANK TER POSLANCEV NARODNIH SKUPNOSTI

Ljubljana, 23. april 2012

PREDSEDNIK VLADE JANEZ JANŠA: Dober dan, lep pozdrav vsem skupaj. Današnji sestanek predsednikov in vodij poslanskih skupin slovenskih parlamentarnih strank bi lahko označili tudi za trenutek resnice. Po daljšem pogovoru se je izkazalo, da v tem trenutku ne obstaja realno dvotretjinsko soglasje za spremembo slovenske ustave, za vpis zlatega fiskalnega pravila vanjo, kar pomeni, da nadaljnji koraki in postopki, kjer se zaradi objektivnih okoliščin mudi in niso predvidljivi in je veliko vprašanje, kdaj jih bo Slovenija lahko naredila, in to kljub temu, da je Državni zbor prejšnji teden brez glasu proti ratificiral evropsko pogodbo o stabilnosti, ki predvideva vnašanje zlatega fiskalnega pravila v akte na nacionalnem nivoju, na ustavni ali podobni ravni. Rok, ki ga ta pogodba sicer postavlja, se še ni iztekel, je nekoliko daljši, je pa seveda vsaka država članica v različnem položaju. V Evropski uniji imamo države članice, ki so v ustavo že vnesle zlato fiskalno pravilo, recimo Nemčija že pred tremi leti, in danes žanje rezultate. Kot veste, je Nemčija motor evropskega gospodarstva in pozitivno vpliva nenazadnje tudi na naš izvoz, kolikor ga še je. Tako da spraševanje o tem, ali takšen korak ima smisel ali ne, odpade iz preprostega razloga, če pogledamo tuje praktične primere dobre prakse, kjer to deluje.

Trenutek resnice smo doživeli tudi glede ponudbe koalicije za partnerstvo za izhod iz krize. Opozicija temu sodelovanju ni naklonjena. Bilo je sicer izrečenih nekaj vpludnih besed, da od primera do primera je opozicija pripravljena na sodelovanje, vendar pa v praksi, ko je bilo treba doreči konkretne korake, ni bilo nobenega soglasja niti pooblastil, da bi se šlo za koraki oziroma za sodelovanje pri iskanju rešitev za izhod Slovenije iz krize kakorkoli naprej. Ni bilo pripravljenosti niti na nek usten dogovor, kjer bi določili neke nujne okvire, kdaj se kakšno gradivo komu pošlje, kakšni so roki za pripombe. Na ta način postajajo zelo neverodostojne tudi pritožbe nekaterih predstavnikov opozicijskih strank, ki smo jih lahko slišali v preteklih tednih, češ da s tem ali drugim predlogom vlade niso bili seznanjeni, dokler ni prišel v parlament. S partnerstvom za izhod iz krize je vladna koalicija in vlada ponudila ravno to: se pravi sprotno seznanjenje opozicije z vsemi predlogi, ki gredo v vladno proceduro, še prej, preden vlada o njih odloča in s tem seveda tudi možnost, prvič da izbirajo predloge, pri katerih želijo sodelovati in drugič možnost, da vplivajo na odločitve prej, preden se sploh oblikujejo v smislu predloga, ki ga vlada sprejme.

Po današnjem sestanku je več ali manj očitno, da je vladna koalicija zelo sama pri iskanju rešitev za izhod iz krize, da tukaj ni neke resne pripravljenosti za sodelovanje, niti ko gre za iskanje rešitev na ustavni ravni, kjer je potrebna dvotretjinska večina, niti ko gre za sprejemanje posamičnih ukrepov, kar smo želeli, na podlagi dobre izkušnje, ki smo jo imeli v predprejšnjem mandatu, ko smo imeli partnersko sodelovanje. Toliko o tem sestanku.

O ostalih stvareh, kot veste, še vedno potekajo poskusi, da bi s socialnimi partnerji, tako z delodajalci kot tudi sindikalno stranjo, v okviru Ekonomsko-socialnega sveta uskladili nekatere protikrizne ukrepe, ki so predlagani v okviru Zakona o uravnoteženju javnih financ. Gre za nujna opravila, lahko bi rekli celo gasilska opravila. Vlada se trudi, da bi, kolikor je možno, vsaj delno, rešila letošnje leto pred finančno katastrofo. Trudimo se z ukrepi in z rebalansom proračuna za leto 2012 - smo pa meseca aprila leta 2012. Kljub temu smo danes poslušali od nekaterih predstavnikov opozicije, kako se ne mudi, kako je časa še veliko in kako je treba prelagati odločitve, in to kljub temu, da niso pripravljeni vstopiti v nikakršen mehanizem, kjer bi se te odločitve usklajevale. Opozarjamo na to, da vsak dan, ko je Slovenija brez realnega in brez operativnega proračuna, stane. Vsak dan, ko je Slovenija brez zapisa zlatega fiskalnega pravila plačujemo dražje obresti za naše kredite in imamo manjše in slabše možnosti za nadaljnje zadolževanje, ki ga v letošnjem in tudi naslednjem letu še vedno potrebujemo in vsak dan, ko se še vedno ukvarjamo s proračunom za letošnje leto, ki ga bo kmalu polovica že minila, izgublamo čas za usklajevanje ključnih korakov, ki jih je treba še narediti. Ambicija vlade je, da jih naredimo z novim socialnim sporazumom. In z vsakim dnem, ki ga izgublamo, izgublamo tudi čas za pripravo elementov za pripravo proračuna za leto 2013 in 2014, ki jih bo morala vlada predlagati že čez nekaj mescev. Torej neko časovno okno za ukrepanje, brez tega, da bi neukrepanje imelo kakšne hujše posledice, se vse bolj zapira in v naslednjih dneh in tednih bo ta Državni zbor doživel srečanje z resnico, s stanjem, kakršno je v Sloveniji.

Razveselilo nas je, da bodo poslanci prej, preden bodo obravnavali proračunske dokumente in ustrezno spremljajočo zakonodajo, poslušali tudi poročilo o razvoju oziroma o stanju, v katerem Slovenija danes je, primerjalno z drugimi državami, glede na zaostanek, ki smo ga pridelali v zadnjem obdobju in se seznanili tudi s scenariji, ki nam sledijo, v kolikor v tem trenutku ne naredimo nujnih stvari. Po tem sestanku z opozicijo, je imela koalicija svojo sejo. Odločili smo se, da bomo kljub temu, da je časa izredno malo in da gremo že v minus in kljub temu, da je že bila dana zahteva za sklic izredne seje za 7. maj, kjer naj bi se začela parlamentarna razprava in sprejemanje rebalansa proračuna in spremljajočih zakonov, to odločanje prestavili še za nekaj dni, na 10. maj in upali, da bomo ta dodaten čas, ki si ga, in to je treba odkrito povedati, jemljemo na račun prihodnjih generacij, ker ti dnevi stanejo, produktivno izkoristili za to, da morda tukaj še kak korak skupaj uskladimo. Če je kakšno vprašanje, prosim.

MOJCA ŠETINC PAŠEK (RTV SLO): S spremembo ustave je ta zadeva pokopana, kljub temu, da je uradni postopek začel, se boste o tem sploh še pogovarjali?

PREDSEDNIK VLADE JANEZ JANŠA: Ne, postopek ni pokopan, vendar pa po tem, kar smo slišali danes, ni realnih možnosti, da bi imeli dvotretjinsko večino za njegovo nadaljevanje. Pozitivna Slovenija je v celoti proti, Socialni demokrati so razdeljeni, kar pomeni, da ni 60 glasov za dokončen začetek zlatega fiskalnega pravila v ustavo. Postopek se bo formalno nadaljeval, ni pa jasno, kdaj ga bo mogoče zaključiti. Jasno pa je, da ga vsekakor ni možno zaključiti v mesecu aprilu, kar je bila ambicija izražena že januarja, ko se je ta razprava začela še pod prejšnjo vlado, ki je sklicala prvo koordinacijo.

ZORAN POTIČ (DELO): Poslušali smo glede spremembe ustave in referendumov in ureditev v ustavnem zakonu, Je tu bila neka ideja skupne trgovine oziroma da bi se vzporedno reševalo in fiskalno pravilo in vprašanje referendumov v ustavi? Menda je to bilo na mizi in me zanima vaš odnos do tega: ali je to možno reševati hkrati s fiskalnim pravilom, mogoče bi to šlo skozi in ne razumem čisto.

PREDSEDNIK VLADE JANEZ JANŠA: Tudi jaz ne razumem čisto. Ne razumem čisto, kako tiste stranke, dve najbolj glasni sta v opoziciji, ki so se ves čas zavzemale za omejitev referendumskega odločanja, moti dejstvo, da bi eventualno sprejem oziroma zapisa zlatega fiskalnega pravila v ustavo imel za posledico to, da je možnost referendumov omejena. Ravno tiste to moti, ki so se najbolj zavzemali za omejitev referendumskega odločanja. Kot ste rekli

sami: razumi kdor more. Obstaja seveda možnost, da se spremeni katerikoli člen ustave, tudi ta, ki govori o referendumu. Kot veste je leta nazaj, verjetno že kakšnih deset let potekala v tej stavbi razprava o tem, da se iz referendumskega določanja izvzame fiskalnega zakonodaja. Bilo je predlaganih nekaj tekstov, tudi naša poslanska skupina je takrat predlagala enega, na koncu ni prišlo do uskladitve glede samega besedila in tudi do dvotretjinske večine za takšen korak. Ali v tem trenutku obstaja takšna večina za tovrstno omejitev referendumskega določanja je veliko vprašanje. Dejstvo je, da ima pravzaprav vsaka parlamentarna stranka nekaj predlogov sprememb tako tega člena, ki govori o referendumu kot tudi drugih členov ustave. Kot je pokazala tudi današnja razprava želijo še posebej opozicijske stranke na to omejitev odločanja o fiskalnih zakonih obesiti še vse druge želje v zvezi s tem, kar pomeni, da ni neke realne možnosti, da bi s to razpravo končali v realnem času. In ponavljam še enkrat: ne odpira se prvič, že nekajkrat se je odprlo. Obstaja vrsta teh besedil in tekstov in nikoli nismo prišli niti do začetka postopka.

MANCA BORKO (ŽURNAL24): A je torej možno, da se začne sočasno in se tako na nek način ugodi opoziciji postopek za spremembo referendumskega člena in vnosu fiskalnega pravila, da bi se sočasno sprejemalo in zagotovilo večino tudi za fiskalno pravilo in da bi se naredilo oboje hkrati.

PREDSEDNIK VLADE JANEZ JANŠA: Veliko vprašanje je, ali je to interes opozicije, ker ste vprašali, ali je možno, da se ugodi opoziciji. To, da se odločanje o fiskalni zakonodaji izvzame iz referendumskega odločanja, je že bilo na mizi in je na nek način - vsaj, kar je bilo danes rečeno, ko smo naredili en krog razprave o tem - neka realna možnost, v kolikor se ne bo pogojevala z drugimi ustavnimi spremembami, bodisi v zvezi s samim referendumom bodisi v zvezi z drugimi zadevami, ki jih imajo stranke veliko in so jih tudi formalno predlagale. To je odprto vprašanje. Kolikor sem razumel, je koalicija v celoti za takšno spremembo, vendar brez vezav na druge zadeve, ki terjajo več časa. Kar se tiče sočasnosti postopka, pa to ni več možno, kajti postopek za začetek spremembe 148. člena ustave je že začel, ta pa še ni začel. Je možno tudi ta postopek začeti, vendar ne sočasno.

KSENIJA KOREN (FINANCE): Ali sta gospoda Vogrin in Simčič še člana koalicije oziroma še računate na njuna glasova? Sta vabljeni na večerni sestanek?

PREDSEDNIK VLADE JANEZ JANŠA: To je zanimivo vprašanje. Mislim, da nista vabljeni na sestanek. V koaliciji je pet parlamentarnih strank, vabljeni so poslanci teh koalijskih parlamentarnih strank. Kakšen je njun status v tem razmerju pozicija - opozicija, bo treba verjetno še definirati, kar pa je formalno težko, glede na to, da ne predstavljata poslanske skupine. Vsekakor pa računamo na vse poslance, tudi na njiju, pri glasovanjih, kjer je potrebna neka enotnost. Vsak, ki je v tem Državnem zboru, je bil izvoljen in ima neko legitimno moč volivcev za seboj in računamo, da bo ravnal odgovorno.

JURE BRAČKO (POP TV): Druga tema. A je v koaliciji kaj trenj zaradi petkovih neuspešnih menjav v energetiki, konkretno g. Novšaka?

PREDSEDNIK VLADE JANEZ JANŠA: To na nek način v teh časih sploh ni prišlo do koalicije. Nihče se ne ukvarja s tem.

JURE BRAČKO (POP TV): V vladi?

PREDSEDNIK VLADE JANEZ JANŠA: Nekje sem prebral, da se je nekaj dogajalo. To je vse, kar vem o tem. Vsekakor ne vlada, ne koalicija, ne kdorkoli v zvezi s tem ni nič odločal. Kot veste, tudi glede na zakonodajo, kakršna je, vlada nima nobenih pooblastil.